

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

септембар 2026 / број 117

9/2026

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИХ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година X, број 117,
СЕПТЕМБАР 2026.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник“;
мр Жељко Албанези;
др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Крај је августа, али се лето још не предаје. Милутин је од раног јутра у радионици, док Марица седи у хладу испред куће, пред њом кафа и гомила папира ишараних маркерима.

„Маро, кад нешто подвучеш жутим, је л' то добро или лоше”, Милутин седа поред ње.

„Жуто значи да још нисам сигурна колико је лоше. Зелено је већ катастрофа.”

Милутин чита наслов са врха гомиле: „Измене Правилника о ПДВ-у. Па зар ниси ти то већ мењала пролетос?”

„Нисам ја мењала, него они. Ја само покушавам да испратим шта су променили и како ћу то да објасним клијентима који још нису савладали ни оно што важи данас.”

„А кад ово почиње?”

„Од пореског периода јануар 2027. године.”

„Па имаш још четири месеца. За то време човек може и мотор да расклопи, наручи делове из Немачке, састави га и два пута оде с њим у бању.”

„Може, ако му у међувремену не промене мотор, делове и образац којим се доказује да мотор постоји”, одговара Марица.

Милутин се дрзну да пита: „Хајде, објасни шта је толико страшно?”

„До сада смо подносили образац ПППДВ. Од 2027. коначна пореска пријава зваће се ПП ПДВ, а ППП ПДВ биће прелиминарна пореска пријава.”

Неколико тренутака Милутин гледа у папир: „Значи, једно слово П су само преместили?”

Марица узима гутљај кафе да се поврати од Милутинових закључака, па направи гримасу јер се потпуно охладила.

Милутин настави: „Има ли шта добро у тим новотаријама?”

„Па можда има”, замисли се Марица, „ова прелиминарна пријава сачињаваће се аутоматски у СЕФ-у на основу података којима систем располаже”.

„Ето видиш”, обрадова се Милутин, „ако СЕФ нешто сам попуни, ваљда ћеш ти имати мање посла.”

„Аутоматски попуњено не значи аутоматски тачно. Систем зна шта је унето, али не зна шта је требало да буде унето и да ли је исправно”, намршти се Марица.

„Не може човек баш све да добије”, смеје се Милутин, „и нови аутомобили су пуни електронике, па мајстор и даље мора да зна посао, да зна да чује где шкрипи у мотору!”

Пође Милутин да јој скува нову кафу: „А ти немој од августа да се нервираш због јануара. Ниједан јануар не долази преко ноћи. Прво добијеш септембар, октобар, новембар и децембар да се припремиш.”

„И завршни рачун”, додаде Марица.

Милутин само одмахну руком не дозвољавајући да му Марица поквари лепу мисао.

Марица је склопила правилник и одложила зелени маркер. Милутинове методе показале су се ефикасним – ниједан мотор није поправио јер на њега урла, прети му гедором и ванземаљским силама, али сваки је до сада поправио кад на време утврди где шкрипи.

Ваша Маријана

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању које су објављене 31. јула 2026. године	7
1 Измене и допуне у вези са Збирном евиденцијом ПДВ-а	7
2 Измене и допуне у вези са Евиденцијом претходног пореза	9
2.1 Кориговање Евиденције претходног пореза	9
2.2 Рок за евидентирање и кориговање/ажурирање ЕПП у односу на дан сачињавања прелиминарне пореске пријаве, односно дан подношења ПДВ пријаве	10
3 Коришћење података из СЕФ-а	11
4 Прелиминарна пореска пријава	11

РАЧУНОВОДСТВО

Обвезници законске ревизије финансијских извештаја за 2026. годину и обавеза закључивања уговора о ревизији до 30. септембра	13
1 Велика и средња правна лица	14
2 Предузетници разврстани у средње или велико правно лице	15
3 Микро и мала правна лица и предузетници чији је укупан приход у 2025. години био већи од 4.400.000 евра	15
4 Матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје	16
Иступање члана из друштва са ограниченом одговорношћу	18
1 Начини и разлози за иступање члана из друштва	18
1.1 Иступање члана друштва без потраживања накнаде за удео	18
1.2 Иступање члана друштва уз захтевање исплате накнаде за удео	19
2 Залог као обезбеђење исплате накнаде	21
3 Исплата накнаде члану који иступа	21
4 Иступање из оправданог разлога по одлуци суда	22
5 Исплата накнаде одређене од стране суда и накнада штете	24
6 Рачуноводствено обухватање стеченог сопственог удела	24

ПОРЕЗИ

Измене Правилника о ПДВ-у у примени од 1. септембра 2026. године	26
1 Документ о смањењу обавезно се издаје и када купац није обвезник ПДВ-а	26
2 Датум повећања основице у случају накнадног зарачунавања трошкова	26
3 Датум смањења аванса	26
Начин сачињавања и садржина прелиминарне пореске пријаве (ППП ПДВ) као прилога ПДВ пријави почев од пореског периода јануар 2027. године	27
1 Основна правила за сачињавање PPP	28
2 Захтев за сачињавање PPP и достављање пореском органу	29
3 Садржина обрасца PPP ПДВ	30
Део I – Подаци о прелиминарној пореској пријави	30
Део II – Подаци о обвезнику ПДВ-а за којег се сачињава прелиминарна пореска пријава	30
Део III – Подаци о промету добара и услуга са и без накнаде и обрачунатом ПДВ-у – подаци из одељака 1–5 Прилога 1	31
Део IV. Подаци о набавци добара и услуга и ПДВ – подаци из одељака 6–8 Прилога 1	38

Део V. Утврђивање пореске обавезе за порески период	43
Прилог 2 – Промет опреме и објекта за вршење делатности и улагања у објекте	45
Нови образац ПДВ пријаве (образак ПП ПДВ) почев од пореског периода јануар 2027. године	46
1 Подношење ПДВ пријаве	47
2 Садржина – делови обрасца ПП ПДВ.....	48
Део I: Подаци о пореској пријави	48
Део II: Подаци о пореском обвезнику за којег се подноси пореска пријава	48
Део III: Подаци о подносиоцу пореске пријаве	49
Део IV: Подаци о пореском пуномоћнику	49
Део V: Допунски подаци о пореској пријави	49
Део VI: Допунски подаци о пореском обвезнику за којег се подноси пореска пријава.....	49
Део VII: Подаци о промету добара и услуга са и без накнаде и обрачунатом ПДВ-у	50
Део VIII: Подаци о набавци добара и услуга и ПДВ.....	51
Део IX: Утврђивање пореске обавезе за порески период и корекције ПДВ-а за претходне пореске периоде	53
3 Обрасци који се подносе уз пореску пријаву ПП ПДВ и чине њен саставни део.....	53
Образац Прилог 3 – Обавештење о набавци секундарних сировина, услуга које су непосредно повезане са тим добрима, пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга за _____. годину	54
Образац Прилог 4 – Корекције ПДВ-а за претходне пореске периоде	54
4 Садржина пореске пријаве коју подноси порески дужник који није обвезник ПДВ-а.....	55
Облик, садржина и начин вођења евиденције о ПДВ-у почев од пореског периода јануар 2027. године...	55
1 Евиденција коју обвезник мора да води ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ-а	56
2 Општа евиденција	57
2.1 Промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а и обрачунати ПДВ, осим ПДВ-а за промет за који је прималац порески дужник.....	58
2.2 Промет добара и услуга за који је прималац порески дужник	58
2.3 Промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење с правом на одбитак претходног пореза	59
2.4 Промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза	59
2.5 Промет добара и услуга који не подлеже ПДВ-у	60
2.6 Набавке добара и услуга, осим увоза, односно допремања добара и набавки од пољопривредника.....	60
2.7 Увоз, односно допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима и ПДВ плаћен при увозу, односно допремању тих добара	61
2.8 Набавке добара и услуга од пољопривредника и ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику.....	62
2.9 Износ ПДВ-а који може, односно који не може да се одбије као претходни порез	62
2.10 Исправке одбитка претходног пореза – повећање односно смањење	62
3 Посебне евиденције ПДВ-а	63
3.1 Садржина посебне евиденције коју води обвезник ПДВ-а којем је извршен промет секундарних сировина, односно услуга непосредно повезаних с тим добрима у Републици Србији од лица које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ-а.....	65
3.2 Садржина посебне евиденције коју води обвезник ПДВ-а којем је извршен промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у Републици Србији од пољопривредника који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ-а	65
Разлози услед којих долази до накнадног смањења накнаде/основице/аванса и обавезе за ПДВ	66
1 Накнадни попуст као основ за смањење основице	67
1.1 Одобравање попушта купцу који задржава (или уништава) добра која је добављач испоручио, а имају	

САДРЖАЈ

недостатак (уместо рекламације и повраћаја добара) јесте смањење основице.....	68
1.2 Накнада штете није смањење основице, па ни основ за издавање документа о смањењу	69
1.3 Одобравање попушта на име противчинидбе примаоца добара и услуга није смањење основице	69
1.4 Грешка: издавање документа о смањењу уместо сторнирања неисправне фактуре и један (једини) изузетак од тог правила	70
2 Погрешна испорука добара – основ за сторнирање фактуре или издавање документа о смањењу?	71
3 Враћање добара продавцу као основ за смањење основице	72
4 Накнадно испуњење услова за остваривање пореског ослобођења с правом на одбитак претходног пореза, као основ за смањење основице	73
5 Измена основице услед разлике између износа основице утврђеног проценом и износа основице.....	74
6 Измена основице услед разлике између тржишне вредности добара и услуга који се добијају на име накнаде за промет добара и услуга на дан тог промета и тржишне вредности тих добара и услуга на дан њихове испоруке.....	75
7 Измена основице по основу смањења или непостојања пореза по одбитку због накнадног стицања права на примену уговора о избегавању двоструког опорезивања важећег на дан настанка пореске обавезе за ПДВ, који је урачунат у основицу	76
8 Смањење аванса	78
9 Могућност смањења основице за износ накнаде који није наплаћен	78
Издавање и садржина документа о смањењу (с посебним акцентом на исправном утврђивању датума смањења)	80
1 Обавеза издавања документа о смањењу	80
2 Начин издавања документа о смањењу.....	81
2.1 Издавање једног документа о смањењу за смањење основице по више основа	81
3 Садржина документа о смањењу	82
3.1 Издавање електронске фактуре типа документ о смањењу	83
3.2 Издавање фискалног рачуна рефундације као документа о смањењу	83
4 Утврђивање датума смањења основице.....	84
4.1 Попуст за плаћање у року или пре рока (тзв. каса-сконто)	84
4.2 Попуст због остварене количине или вредности промета.....	85
4.3 Попуст због рекламације на квалитет добара, односно пружених услуга	86
4.4 Повраћај добара добављачу.....	86
4.5 Смањење аванса	86
5 Референцирање документа о смањењу на рачуне за промет, односно авансни рачун	88
6 Евидентирање смањења основице, односно аванса у евиденцијама ПДВ-а у СЕФ-у	90
6.1 Промет извршен (или аванс примљен) кориснику СЕФ-а	90
6.2 Промет извршен (или аванс примљен) правном лицу или предузетнику који није корисник СЕФ-а	91
Начин издавања и садржина обавештења примаоца о претходном порезу	92
1 Обавештење о претходном порезу издаје се НАКОН издавања документа о смањењу	92
2 Облик и садржина обавештења	93
3 Када се обавештење о претходном порезу не доставља	95
Смањење интерно обрачунатог ПДВ-а услед накнадног смањења основице за промет (аванс) за који је порески дужник прималац добара, односно давалац аванса.....	96
1 Сачињавање Појединачне евиденције ПДВ-а – интерног рачуна по основу смањења накнаде (аванса)	97
2 Додатно исказивање података о смањењу основице и ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а	99
3 Правила исказивања смањења претходног пореза у Евиденцији претходног пореза.....	101

4 Смањење обрачуног ПДВ-а и претходног пореза у случају када Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун стекне статус „евидентирано” 11. или 12. у месецу који следи након пореског периода	102
---	-----

Утврђивање основице за ПДВ у условима уговорене валутне клаузуле и пореско-рачуноводствени третман ефеката валутне клаузуле	104
1 Уговарање валутне клаузуле на нето или бруто вредност накнаде за промет	105
2 Промена девизног курса која НЕ доводи до измене основице	106
2.1 Периодични обрачун ефеката валутне клаузуле	107
3 Промена девизног курса која представља измену основице	110
4 Одређивање основице за ПДВ за промет којем је претходила авансна уплата	113
4.1 Пореска основица за промет утврђује се применом уговореног курса на преостали износ накнаде (који није авансно плаћен/наплаћен)	114
4.2 Уговарање примене курса који важи на дан промета на укупан износ накнаде, без обзира на то што је било авансног плаћања	116
4.3 Издавање електронске фактуре у динарима	118
5 Накнадна измена основице за ПДВ у условима валутне клаузуле	119
5.1 Одобравање попушта купцу након што је измирио обавезу у условима валутне клаузуле	119
5.2 Повраћај аванса	122
5.3 Накнадно повећање основице услед зарачунавања трошкова	124
5.4 Накнадно повећање основице због повећања накнаде за промет	124
6 Утврђивање основице за интерни обрачун ПДВ-а (ситуације када је порески дужник купац)	126
6.1 Уговорено издавање грађевинских ситуација и примена валутне клаузуле	126
6.2 Грађевински радови којима је претходила авансна уплата	128
7 Обрачун затезне камате у случају уговорене валутне клаузуле	130
8 Примена курса у условима пребијања међусобних потраживања и обавеза	131

ЗАРАДЕ

Стипендије и кредити ученицима и студентима – исплата и порески третман	132
1 Опште напомене и пример уговарања стипендије/кредита у привредним друштвима и другим правним лицима и установама	132
2 Порески третман исплате стипендије и кредита ученицима и студентима	134
2.1 Порески третман стипендија и кредита ученика и студената – испуњени услови за примену пореског изузимања	135
2.2 Порески третман исплата лицима која не остварују право на пореско изузимање	136
3 Порески третман дуалног образовања	138
Попуњавање и подношење појединачне пореске пријаве на обрасцу ППП-ПД – карактеристични примери из праксе	140
1 Основни елементи пореске пријаве ППП-ПД	140
2 Примери подношења и попуњавања пореске пријаве ППП-ПД – кроз питања из праксе	142
2.1 Основна правила функционисања система обрачуна контроле поднете пореске пријаве ППП-ПП	142
2.2 Подношење ППП-ПД за ОВП 106 (лична зарада предузетника) када је предузетник који се определио за личну зараду истовремено прималац прихода по другом основу (запослење, пензија)	142
2.3 Последице исплате нето прихода пре датума плаћања наведеног у ППП-ПД (поље 1.4)	142
2.4 Да ли у пољу 1.4. „Датум плаћања” пореске пријаве може да се наведе нерадни дан?	143
2.5 Измењена пријава због неискривања камате	143
2.6 Како попуњавамо пореску пријаву ППП-ПД приликом исплата бонуса запосленима?	143
2.7 Исправка грешке у пореској пријави ППП-ПД	144

САДРЖАЈ

2.8 Попуњавање пореске пријаве ППП-ПД за исплату накнаде по уговору о привременим и повременим пословима с непуним радним временом – запослени је радио цео месец	145
2.9 Исплата зараде малолетном лицу	145
2.10 Да ли исплатилац прихода може да искаже накнаду зараде за ОВП 203 (накнада зараде за „принудно” плаћено одсуство) у збиру са зарадом?	145
2.11 У случају када запослени има неплаћене сате у току месеца због неоправданог одсуства с посла, како поступамо приликом предаје пореске пријаве?	145
2.12 Да ли је исправно да послодавац изврши две коначне исплате са ознаком „К” за истог запосленог у истом обрачунском периоду, у којем је у једном периоду био на неплаћеном одсуству?	146
2.13 Да ли се на ШВП 204 (накнада зараде за боловање преко 30 дана) односи обавеза исплате доприноса на минималну основицу до краја месеца за претходни месец?	147
2.14 Која је ознака примаоца прихода (ПП) приликом исплата других прихода лицима која нису осигурана, али имају право на здравствену заштиту преко осигурања повезаног лица (супружника, родитеља и др.)?	147
2.15 Пример: Исплата регреса након коначне исплате зараде	147
2.16 Пример: Исплата зараде запосленом који део месеца ради на пословима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем	147
2.17 Правила попуњавања ППП-ПД приликом исплате прихода ван радног односа:	148
2.18 Плаћање офтамолошког прегледа запосленима и уступљеним радницима	148
2.19 Исплата камате нерезидентном физичком лицу уз примену стопе из УИДО	148
2.20 Врста пријаве када се по вансудском поравнању обавља исплата зараде	149
Донета је одлука о минималној цени рада за период јануар–децембар 2027. године	150

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за септембар 2026. године	151
Актуелни статистички подаци на дан 25. 8. 2026. године	156
1 Просечна месечна зарада по запосленом	156
2 Доприноси за социјално осигурање	156
2.1 Стопе доприноса	156
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	156
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	156
3 Минимална зарада	156
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	156
5 Индекс потрошачких цена	156
6 Законске камате	157
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	157
6.2 Годишња законска затезна камата	157
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	158

Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању које су објављене 31. јула 2026. године

Последњег дана јула у „Службеном гласнику РС” бр. 71/2026 објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању. Правилник је ступио на снагу наредног дана од дана објављивања, тј. 1. августа, а примењује се од дана ступања на снагу, осим одредаба које се односе на сачињавање прелиминарне пореске пријаве, које ће се примењивати за пореске периоде одређене законом којим се уређује порез на додату вредност, који почињу после 31. децембра 2026. године.

Истовремено су донете и измене и допуне Правилника о порезу на додату вредност, којима су детаљно уређени садржина и начин исказивања података у прелиминарној пореској пријави, као и образац те пријаве. Изменама и допунама Правилника о ПДВ-у, као и садржини, сачињавању и подношењу прелиминарне пореске пријаве посвећени су посебни текстови у овом броју часописа.

Подсећамо на то да ће се прелиминарна пореска пријава, као прилог пореској пријави ПДВ-а, подносити први пут за порески период јануар 2027. године, односно јануар–март 2027. године, при чему се истовремено с почетком примене

концепта прелиминарне пореске пријаве укида и образац ПОПДВ.

Измењеним и допуњеним Правилником о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 47/2023... и 71/2026 – даље: ПЕФ) прецизиране су поједине одредбе којима се уређује Збирна евиденција ПДВ-а, као и одредбе којима се уређује Евиденција претходног пореза. Поред тога, допуњена су правила у вези са коришћењем података из Система електронских фактура (даље: СЕФ) тако што су додата правила која се односе на сачињавање прелиминарне пореске пријаве.

1 Измене и допуне у вези са Збирном евиденцијом ПДВ-а

Измене у члану 19. ПЕФ-а односе се на садржину Збирне евиденције ПДВ-а у делу који се односи на исказивање података о сторнирању – порески дужник испоручилац и сторнирању – порески дужник прималац. Наиме, сходно измењеном члану 19. став 1. тачка 9) подтачка (1) ПЕФ-а, у делу „Сторнирање – порески дужник испоручилац” исказују се подаци о повећању основице и ПДВ-а за аванс, и то по пореским стопама.

Storniranje - poreski dužnik isporučilac

Povećanje osnove, odnosno PDV

Povećanje osnove za promet po stopi od 20%

Povećanje osnove - avans po stopi od 20%

Povećanje PDV za promet po stopi od 20%

Povećanje PDV - avans po stopi od 20%

Povećanje osnove za promet po stopi od 10%

Povećanje osnove - avans po stopi od 10%

Povećanje PDV za promet po stopi od 10%

Povećanje PDV - avans po stopi od 10%

Smanjenje osnove, odnosno PDV

Smanjenje osnove za promet po stopi od 20%

Smanjenje osnove - avans po stopi od 20%

Smanjenje PDV za promet po stopi od 20%

Smanjenje PDV - avans po stopi od 20%

Smanjenje osnove za promet po stopi od 10%

Smanjenje osnove - avans po stopi od 10%

Smanjenje PDV za promet po stopi od 10%

Smanjenje PDV - avans po stopi od 10%

Садржини и начину сачињавања прелиминарне пореске пријаве посвећен је посебан текст у овом броју часописа, а овде су изнета основна правила у вези са сачињавањем прелиминарне пореске пријаве, прописана одредбама новог члана 29. ПЕФ-а.

Прелиминарна пореска пријава сачињава се у СЕФ-у на основу података којима располаже тај систем за порески период обвезника ПДВ-а, у складу с прописима којима се уређује ПДВ. Сачињавање прелиминарне пореске пријаве врши се аутоматским уносом, односно уносом података преко корисничког односно апликативног интерфејса.

Прелиминарну пореску пријаву чине три обрасца, прописана изменама и допунама Правилника о ПДВ-у:

- 1) образац ППП ПДВ – *Прелиминарна пореска пријава пореза на додату вредност* (даље: образац ППП ПДВ);
- 2) образац Прилог 1 – *Подаци о основици, односно накнади и ПДВ из Система електронских фактура* (даље: Прилог 1);
- 3) образац Прилог 2 – *Промет и опрема и објекти за вршење делатности и улагања у објекте* (даље: Прилог 2).

Образац ППП ПДВ сачињава се на основу података из Прилога 1 и Прилога 2, с тим што се у **Прилог 1 подаци уносе аутоматски**, а у Прилог 2 корисник самостално врши унос података.

У Прилог 1 аутоматски унос података у одговарајућа поља врши се из електронских фактура – фактура, авансних фактура, докумената о повећању и одређених докумената о смањењу, појединачних евиденција ПДВ-а, Збирне евиденције ПДВ-а и Евиденције претходног пореза.

Ако Систем електронских фактура не располаже подацима који се аутоматски уносе у одређена поља Прилога 1 (нпр. није издата ниједна електронска фактура за промет за који је прописано пореско ослобођење с правом на одбитак претходног у складу са ЗПДВ, није извршено електронско евидентирање претходног пореза у прописаном року, а прелиминарна пореска пријава сачињава се по истеку тог рока и др.), у та поља аутоматски се уноси „0” (нула).

Дакле, да би прелиминарна пореска пријава ПДВ-а била исправно попуњена, предуслов је да СЕФ располаже потребним подацима, тј. да је евидентирање обрачунатог и претходног пореза извршено у складу с прописима о електронском фактурисању и у прописаним роковима.

У обрасцу ППП ПДВ, Прилогу 1 и Прилогу 2 износи се уносе односно исказују у динарима, без децимала.

Сачињавање прелиминарне пореске пријаве може да се изврши сваког дана од 09.00 до 24.00 часа.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруку и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Обвезници законске ревизије финансијских извештаја за 2026. годину и обавеза закључивања уговора о ревизији до 30. септембра

Увод

Обавезност, уговарање и обављање ревизије финансијских извештаја за 2026. годину врши се у складу са Законом о ревизији („Сл. гласник РС” бр. 73/2019). У складу с чланом 32. Закона о ревизији:

- субјекат ревизије код којег се врши ревизија дужан је да закључи уговор о обављању законске ревизије с друштвом за ревизију **најкасније до 30. септембра пословне године на коју се ревизија односи** (дакле, до 30. септембра 2026. године за ревизију финансијских извештаја који се сачињавају на 31. 12. 2026. године) на основу одлуке скупштине или другог надлежног органа утврђеног општим актом тог субјекта о избору друштва за ревизију;
- рок може да буде продужен најкасније до 30. новембра пословне године у случају ревизије консолидованих финансијских извештаја;
- изузетно, скупштина, односно орган утврђен општим актом субјекта ревизије код којег се врши ревизија, који финансијске извештаје саставља са стањем на последњи дан пословне године која је различита од календарске, бира друштво за ревизију и закључује уговор о обављању законске ревизије са друштвом за ревизију најкасније три месеца пре истека тако одређене пословне године на коју се ревизија односи.

Чланом 26. Закона о ревизији прописано је да је законска ревизија обавезна за редовне годишње финансијске извештаје:

- **великих и средњих правних лица** разврстаних у складу са законом којим се уређује рачуноводство,
- **јавних друштава** у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, независно од њихове величине, и
- свих правних лица, односно предузетника **чији укупан приход, остварен у претходној пословној години, прелази 4.400.000 евра** у динарској противвредности.

Осим тога, законска ревизија консолидованих финансијских извештаја обавезна је за матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

У вези са обавезом ревизије финансијских извештаја за 2026. годину, у односу на прошлу годину, нема новина. Мала и микро правна лица и предузетници нису обвезници ревизије финансијских извештаја за 2026. годину уколико су у претходној (2025) години остварили пословни приход мањи од 4.400.000 евра, при чему се хартијама од вредности дотичног субјекта не тргује на берзи, али могу добровољно да одлуче да врше ревизију финансијских извештаја у складу са Законом.

У погледу обавезе вршења ревизије финансијских извештаја директних и индиректних корисника буџетских средстава, као и цркава и верских заједница, у складу с чланом 4. став 5. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019 и 44/2021 – други пропис), одредбе тог закона не односе се на буџете и кориснике буџетских средстава, стамбене зграде, као ни на организације обавезног социјалног осигурања, осим ако посебним прописима није другачије одређено. Одредбе поменутог закона не односе се ни на цркве и верске заједнице, осим у делу обављања привредне и друге делатности у складу с прописима којима је уређено обављање тих делатности. Према томе, корисници буџетских средстава који пословне књиге воде у складу с прописима о буџетском рачуноводству немају обавезу ревизије финансијских извештаја према Закону о ревизији, већ према прописима о буџетском рачуноводству и Закону о државној ревизорској институцији.

Резиме:

Обвезници законске ревизије финансијских извештаја за 2026. годину су:

ра и потписивања уговора тако и због обавезних ревизорских процедура. Наиме, ревизори су у обавези да присуствују попису залиха уколико су оне материјално значајне. Чланом 32. став 2. Закона о ревизији прописано је да је матично друштво дужно да закључи уговор о обављању ревизије консолидованих финансијских извештаја и после 30. септембра, **али најкасније до 30. новембра године на коју се ревизија односи.**

Према томе, уколико матично друштво не може да се ослободи обавезе консолидовања финансијских извештаја за 2026. годину по неком од шест могућих основа, тако да ће имати обавезу састављања и достављања тих извештаја за групу правних лица, дужно је да до 30. новембра 2026. године донесе одлуку о избору друштва за ревизију и са истим до тог рока закључи уговор о ревизији консолидованих финансијских извештаја за 2026. годину.

О датом року треба водити рачуна и зато што је чл. 114. ст. 1. т. 2) Закона о ревизији прописана новчана казна од 300.000 до 3.000.000 динара за привредни преступ за правно лице у ком се врши ревизија ако не изабере друштво за ревизију на начин и у року који су у складу са одредбама чл. 32. поменутог закона. За исти привредни преступ казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 200.000 динара.

У пракси су заступљене и ситуације да су матично и зависно правно лице разврстани у мала или микро правна лица и као таква нису обвезници законске ревизије појединачних финансијских извештаја, с тим што матично друштво треба да састави консолидовани финансијски извештај, који јесте предмет законске ревизије. Да би ревизор изразио мишљење о истинитости и објективности консолидованих финансијских извештаја, потребно је не само да провери да ли су поступци консолидације исправно и правилно извршени већ и да ли су појединачни финансијски извештаји, који представљају базу за консолидацију, реални и веродостојни. Фактички, у том случају ће и појединачни финансијски извештаји матичног и зависних правних лица бити предмет ревизије, али за њих ревизор не издаје посебан извештај већ даје мишљење и извештај за консолидоване финансијске извештаје.

Обвезник састављања и ревизије консолидованих финансијских извештаја је матично правно лице. Оно не мора да закључи посебан уговор о ревизији консолидованих финансијских извештаја, већ ревизија појединачног редовног годишњег финансијског извештаја матичног правног лица и консолидованог финансијског извештаја може да се уреди једним уговором.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ“, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавајемо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца“, „Календар правних аката“ и „Регистар прописа“.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Иступање члана из друштва са ограниченом одговорношћу

Увод

Сагласно одредбама Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – други закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019, 109/2021 и 19/2025 – даље: **Закон**), друштво са ограниченом одговорношћу (даље: друштво) представља друштво у ком један или више чланова имају уделе у основном капиталу друштва. Својство члана друштва стиче се на дан регистрације власништва над уделом у складу са законом о регистрацији, а престаје на дан регистрације престанка својства члана друштва у складу са законом о регистрацији. Конкретно, према одредбама члан 186. Закона, члану друштва престаје то својство:

- 1) смрћу, ако је члан физичко лице, односно брисањем из одговарајућег регистра, ако је члан правно лице;
- 2) иступањем из друштва;
- 3) искључењем из друштва;
- 4) преносом целокупног удела;
- 5) повлачењем и поништењем удела.

1 Начини и разлози за иступање члана из друштва

Према одредби члана 187. Закона, члан друштва који нема неизмирене обавезе према друштву по основу неуплаћеног односно неунетог улога у друштво у свако доба на основу изјаве о иступању, достављене друштву, може да иступи из друштва, без навођења разлога за иступање, ако не захтева накнаду за свој удео. Осим тога, према члану 188. Закона, члан друштва може да иступи из друштва из оправданих разлога које сам наводи.

Дакле, ради се о два различита начина иступања члана из друштва, за које су предвиђени различити услови. Притом за члана који је иступио имају различите последице, које се суштински огледају у могућности тражења исплате накнаде за удео.

1.1 Иступање члана друштва без потраживања накнаде за удео

Према члану 187. став 1. Закона, на основу своје воље члан друштва у свако доба може да иступи из друштва:

- 1) ако нема неизмирене обавезе према друштву по основу неуплаћеног односно неунетог улога у друштво;
- 2) на основу изјаве о иступању, достављене друштву;
- 3) без навођења разлога за иступање;
- 4) ако не захтева накнаду за свој удео (што мора да буде назначено у изјави).

На основу наведених услова за иступање може се рећи да иступање није могуће, иако је реч о вољи самог члана, уколико нпр. члан има неизмирене обавезе према друштву по основу неуплаћеног односно неунетог улога у друштво или по основу додатних уплата.

Друга битна ствар је достављање друштву наведене изјаве о иступању. Она се шаље препорученом пошиљком на адресу седишта друштва или на адресу за пријем поште, уколико постоји.

Удео члана након његовог иступања постаје сопствени удео друштва и без посебно донете одлуке о стицању сопственог удела, с којим се даље поступа у складу са одредбама Закона. Иступање члана из друштва и стицање сопственог удела региструју се у складу са законом о регистрацији.

Као што се види, члан друштва може да иступи из друштва увек без навођења разлога уколико не захтева накнаду за свој удео. У тексту овог члана не стоји одредба да је, у случају иступања члана без захтевања накнаде, потребно да скупштина друштва донесе одлуку о иступању. Сматрамо да у датом случају није довољан једностранни акт, односно одлука самог члана, тј. иако ту одлука скупштине

потребе може да се користи рачун 469 – *Остале обавезе*, уз признавање сопственог удела. Уколико је накнада која се исплаћује члану виша од номиналне вредности удела, разлика се евидентира задужењем рачуна 306.

Ако друштво сопствени удео планира да отуђи у року од годину дана, књижење се врши у оквиру рачуна 237. У супротном, књижење се врши у оквиру рачуна 047. Уколико друштво планира да поништи сопствени удео – свакако га евидентира у оквиру рачуна 237, независно од рока у ком ће то да спроведе, дакле чак и ако је очекивани рок за поништење дужи од годину дана.

Што се тиче признавања резерви, које је друштво у обавези да формира, није прописано на ком рачуну се те резерве формирају, па између расположивих рачуна у групи 32 – *Резерве*, према нашем мишљењу, треба да се користи рачун 321 – *Законске резерве*, зато што се оне стварају по сили закона у вези с откупом сопственог удела (док статутарне резерве на рачуну 322 могу да се формирају по одлуци скупштине друштва, независно од законских обавеза).

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	340	Нераспоређени добитак ранијих година	250.000	
	321	Законске резерве		250.000
- за формирање резерви				
2.	237	Откупљене сопствене акције намењене продаји или поништавању и откупљени сопствени удели намењени продаји или поништавању	100.000	
	306	Емисиона премија	150.000	
	469	Остале обавезе		250.000
- по уговору о преносу удела са накнадом				
3.	469	Остале обавезе	250.000	
	241	Текући рачун		250.000
- за плаћање члану, по изводу				
4.	321	Законске резерве	250.000	
	340	Нераспоређени добитак ранијих година		250.000
- за укидање резерви по извршеном плаћању				
5.	340	Нераспоређени добитак ранијих година	150.000	
	306	Емисиона премија		150.000
- за прекњижавање дуговној салда на рачуну 306 на дан биланса				

С обзиром на то да се исплата накнаде врши у новцу, из угла рачуноводственог обухватања, у пракси се одмах по извршеној исплати уговорене накнаде резерве рачуноводствено враћају на нераспоређену добит. Уз то, уколико се сопствени удео стиче без накнаде, неће ни бити исплате, па практично не постоји обавеза формирања резерви.

Пример 1: Стицање сопственог удела уз обавезу плаћања

Из ДОО иступа члан друштва са учешћем у капиталу од 25%. Уписана и уплаћена вредност удела износи 100.000 динара, с тим што је удео откупљен по цени од 250.000 динара. Сопствени удео је класификован као краткорочна имовина јер постоји намера да се поништи.

Пре исплате накнаде друштво је у обавези да формира резерве у износу од 250.000 динара, колика је уговорена накнада за откуп сопственог удела (номинална вредност у износу од 100.000 динара није од значаја за износ резерви).

Измене Правилника о ПДВ-у у примени од 1. септембра 2026. године

Последњег дана јула у „Службеном гласнику РС” бр. 71/2026 објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност, који је ступио на снагу 1. августа 2026. године. Притом се само три измене примењују од 1. септембра 2026. године, док ће се остале измене, које се односе на садржину прелиминарне пореске пријаве и садржину пореске пријаве за ПДВ, примењивати почев за порески период јануар, односно јануар–март 2027. године. Њима су посвећени посебни чланци у овом броју часописа.

Када је реч о изменама Правилника о ПДВ-у које се примењују од 1. септембра 2026. године, реч је о изменама којима се додатно прецизирају правила о издавању докумената у случају измене накнаде, односно основице за обрачун ПДВ-а, као и о правилима која се односе на документа о смањењу аванса.

1 Документ о смањењу обавезно се издаје и када купац није обвезник ПДВ-а

Извршена је измена у члану 53. став 4. Правилника о ПДВ-у, којим је уређено смањење основице када је промет извршен лицу које није обвезник ПДВ-а.

Сходно измењеном члану 53. став 4. Правилника о ПДВ-у, ако је промет добара и услуга извршен лицу које није обвезник ПДВ-а, обвезник ПДВ-а **дужан је да изда одговарајући документ о смањењу**, при чему може да смањи износ обрачунатог ПДВ-а ако:

- 1) издао је документ о смањењу, односно други документ о смањењу накнаде, потврђен од стране примаоца добара и услуга;
- 2) поседује доказ о смањењу основице (уговор, извршен је повраћај новца и др.);
- 3) поседује обавештење примаоца добара и услуга да за износ ПДВ-а који је смањен није и неће бити поднет захтев за рефакцију ПДВ-а у случају када

је промет добара и услуга извршен лицу које има право на рефакцију ПДВ-а у складу са Законом.

Суштина измене је у томе да се изричито прописује обавеза обвезника ПДВ-а да, и у случају када је промет извршен лицу које није обвезник ПДВ-а – изда одговарајући документ о смањењу, што раније није био случај.

2 Датум повећања основице у случају накнадног зарачунавања трошкова

Допуњен је члан 55. став 2. Правилника о ПДВ-у тако да сада гласи: „До измене – повећања основице из става 1. тачка 1) овог члана долази на дан издавања документа којим се накнадно зарачунавају трошкови, **односно издавања новог документа којим се накнадно зарачунавају трошкови ако је претходно издати документ сторниран.**”

На тај начин уређује се ситуација када је првобитно издати документ о повећању, којим се врши зарачунавање трошкова, накнадно сторниран због грешке или других разлога.

Дакле, у новом документу о повећању којим се накнадно зарачунавају трошкови, који се издаје након што је иницијално издати документ сторниран, као датум повећања наводи се **датум издавања тог новог документа о повећању**, односно није релевантан датум првобитног документа о повећању (који је сторниран).

3 Датум смањења аванса

Додат је нови став 6. у члан 182. Правилника о ПДВ-у, којим је уређена садржина документа о повећању, односно смањењу накнаде, односно основице, који гласи: „Став 5. овог члана не односи се на документ о смањењу аванса.”

Суштина измене је да се правило из члана 182. став 5. Правилника о ПДВ-у – које омогућава да се као датум повећања или смањења накнаде, односно основице у документу о повећању, односно смањењу наведе последњи дан пореског периода у ком је дошло до промене – не примењује на документ о смањењу аванса.

Другим речима, као датум смањења аванса увек се наводи конкретан дан на који се сматра да је дошло до смањења аванса (што је детаљно појашњено у посебном тексту у овом броју часописа под називом „Издавање и садржина документа о смањењу (са посебним акцентом на исправном утврђивању датума смањења)”), а не може да се наведе последњи дан периода, осим уколико баш на тај дан није дошло до смањења аванса.

ПС

Маријана Жиравец Младеновић

Начин сачињавања и садржина прелиминарне пореске пријаве (ППП ПДВ) као прилога ПДВ пријави почев од пореског периода јануар 2027. године

Последњег дана јула у „Службеном гласнику РС” бр. 71/2026 објављени су Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност и Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању.

Измене које се односе на прелиминарну пореску пријаву почињу да се примењују почев од пореског периода јануар 2027. године, односно јануар–март 2027. године.

Облик и **садржина** прелиминарне пореске пријаве (даље: ППП) уређени су изменама и допунама Правилника о ПДВ-у, као и обрасци ППП и прилога уз прелиминарну пореску пријаву. Начин сачињавања прописан је изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању, с чим у вези је и на интернет страници efaktura.gov.rs Министарство финансија објавило и Корисничко упутство за прелиминарну пореску пријаву (даље: **Корисничко упутство**).

Овај чланак представља увод у тематику сачињавања ППП и упознавање с њеном садржином, с тим што ће иста тема континуирано бити предмет разматрања у периоду који је пред нама

јер ће бројни аспекти (нпр. у вези с правилима по којима ће се у СЕФ-у аутоматски повлачити подаци у пријаву, односно њен Прилог 1) тек бити расветљавани кроз корисничка упутства надлежног министарства.

С обзиром на то да се ППП попуњава на основу података којима располаже СЕФ, обвезници треба да воде рачуна о томе да на време и исправно сачињавају евиденције у СЕФ-у (о обрачунатом ПДВ-у и претходном порезу), односно да издају електронске фактуре, а на основу тих података ППП ће практично у целости бити аутоматски попуњена (корисник самостално уноси податке смо у Прилог 2 обрасца ППП ПДВ).

Подсећамо на то да, у складу с чланом 49а Закона о ПДВ-у, ППП представља скуп података који се односе на промет добара, промет услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе обвезника ПДВ-а. ППП сачињава се у Систему електронских фактура (даље: СЕФ), који је одређен законом којим се уређује електронско фактурисање, а на основу података којима располаже тај систем за порески период обвезника ПДВ-а. Изузетно, прелиминарна

У Корисничком упутству додатно је појашњено следеће:

■ Уколико у колону „Износ накнаде¹, односно вредност”, корисник ни за једну од прве три ставке не унесе износ односно вредност, кориснику је за ставку „Укупно (1+2+3)” омогућен ручни унос вредности „0” (нула) у наведену колону.

■ Уколико корисник у колону „Износ накнаде¹, односно вредност” за бар једну од прве три ставке унесе вредност, кориснику није за ставку „Укупно (1+2+3)” омогућен ручни унос вредности, већ се вредност за наведену ставку аутоматски рачуна као збир вредности унетих у прве 3 (три) ставке.

На дну странице налазе се следеће алтернативе:

1. „Откажи” – након одабира те алтернативе приказује се порука „Подаци које сте претходно унели

биће обрисани. Желите ли да наставите”, са могућим одабиром „Да” или „Не”. Уколико је одабрана алтернатива „Да”, корисник се враћа на страницу са листом, при чему није сачињена нова прелиминарна пореска пријава. Уколико корисник одабере алтернативу „Не”, порука нестаје и корисник остаје на постојећој страници.

2. „Настави” – кориснику је омогућен одабир те опције уколико је за ставку „Укупно (1 + 2 + 3)” попуњено поље у оквиру колоне „Износ накнаде¹, односно вредност”. Уколико је то поље празно, кориснику није омогућен одабир наведене опције.

Након одабира опције „Настави” корисник приступа страници „Образац ППП ПДВ – Прелиминарна пореска пријава пореза на додату вредност”.

Маријана Жиравац Младеновић

Нови образац ПДВ пријаве (образац ПП ПДВ) почев од пореског периода јануар 2027. године

Последњег дана јула у „Службеном гласнику РС” бр. 71/2026 објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност. Правилник је ступио на снагу 1. августа 2026. године, с тим што се само три измене примењују од 1. септембра 2026. године, што је додатно појашњено у посебном тексту у овом броју часописа.

Највећи део (гледано по обиму) измена у Правилнику у ПДВ-у односи се на увођење новог обрасца пореске пријаве ПП ПДВ, уз прописивање садржине истог, као и обрасца прелиминарне пореске пријаве (ППП ПДВ), уз прописивање њене садржине. Наведеној пријави посвећен је посебан чланак у овом броју часописа под називом „Начин сачињавања и садржина прелиминарне пореске пријаве (ППП ПДВ) као прилога ПДВ пријави почев од пореског периода јануар 2027. године”.

Предметне измене примењују се почев за порески период јануар, односно јануар–март 2027. године.

Увођењем новог обрасца ПП ПДВ – *Пореска пријава пореза на додату вредност* замењује се досадашњи образац. Нови образац садржи много детаљније разрађене делове за исказивање података о промету добара и услуга, обрачунатом ПДВ-у, претходном порезу и утврђивању пореске обавезе, односно пореском кредиту. Правилником о ПДВ-у детаљно се прописује садржина сваког појединачног поља пријаве.

Поред новог обрасца ПП ПДВ, изменама Правилника о ПДВ-у прописују се и образци и садржина истих, који се достављају као прилог уз пореску пријаву.

Иако је сам образац ПДВ пријаве обухватом података много шири од постојећег обрасца, највећи део ПДВ пријаве (обрасца ПП ПДВ) базира се на подацима које „сервира” прелиминарна пореска пријава (на обрасцу ППП ПДВ), која се сачињава у СЕФ-у и готово у потпуности аутоматски попуњава на основу података којима располаже СЕФ.

о корекцијама ПДВ-а за претходне пореске периоде, и то:

- 1)** у поље „Редни број” уноси податак о редном броју корекције;
- 2)** у поље: „Година” уноси податак о години којој припада порески период за који се врши корекција;
- 3)** у поље „Порески период” уноси податак о конкретном пореском периоду – календарском месецу или календарском тромесечју за који се врши корекција;
- 4)** у поље „Ознака поља” уноси податак о ознаци поља одговарајућег обрасца ПП ПДВ на које се односи корекција;
- 5)** у поље „Износ ПДВ-а по општој стопи” уноси податак о износу корекције ПДВ-а по општој стопи;
- 6)** у поље „Износ ПДВ-а по посебној стопи” уноси податак о износу корекције ПДВ-а по посебној стопи;
- 7)** у поље „Укупан износ ПДВ-а” уноси податак о укупном износу корекције ПДВ-а по општој и посебној стопи за конкретан порески период;
- 8)** у поље „Укупно” уноси податак о укупном износу корекције ПДВ-а.

Ако у одговарајућем пољу обрасца не исказује друге износе, сходно члану 264в Правилника о ПДВ-у, обвезник уноси „0” (нула).

Редакција

Облик, садржина и начин вођења евиденције о ПДВ-у почев од пореског периода јануар 2027. године

Последњег дана јула у „Службеном гласнику РС” бр. 71/2026 објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност, који је ступио на снагу 1. августа 2026. године, с тим што се само три измене примењују од 1. септембра 2026. године, што је подробније појашњено у посебном тексту у овом броју часописа.

Велики део (гледано по обиму) измена у Правилнику у ПДВ-у односи се на одредбе из поглавља XXVIII. ОБЛИК, САДРЖИНА И НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ПДВ, а **измене се примењују**

4 Садржина пореске пријаве коју подноси порески дужник који није обвезник ПДВ-а

У складу с чланом 263а Правилника о ПДВ-у лице које није обвезник ПДВ-а, а порески је дужник у складу са Законом о ПДВ-у, у обрасцу ПП ПДВ, у одговарајућим пољима, исказује податке о обрачунатом ПДВ-у, као и податке о пореској обавези, и то:

- 1)** у поље 9.2 уноси податак о износу укупно обрачунатог ПДВ-а по општој стопи;
- 2)** у поље 9.4 уноси податак о износу укупно обрачунатог ПДВ-а по посебној стопи;
- 3)** у поље 9.7 уноси податак о износу укупно обрачунатог ПДВ-а;
- 4)** у поље 11.1 уноси податак о износу пореске обавезе.

У складу с чланом 259. став 5. Правилника о ПДВ-у лица која су порески дужници у складу са Законом о ПДВ-у, а нису обвезници ПДВ-а, подносе пореску пријаву пореском органу без прелиминарне пореске пријаве и осталих образаца који чине саставни део пореске пријаве.

ПС

почев за порески период јануар, односно јануар–март 2027. године.

Предметно поглавље Правилника о ПДВ-у садржи 32 члана, од којих нису мењане одредбе 15 чланова, док су у осталим (17 чланова) извршене измене или допуне у већој мери тако што су другачије распоређене одредбе које су обухваћене и тренутним одредбама Правилника о ПДВ-у.

У наставку следи преглед одредби из чланова 209–237а Правилника о ПДВ-у, по којима ће обвезници

■ обвезник ПДВ-а о сторнирању докумената из члана 202б тог правилника које је издао, односно сачинио и сторнирању докумената које је примио (члан 237а Правилника о ПДВ-у).

3.1 Садржина посебне евиденције коју води обвезник ПДВ-а којем је извршен промет секундарних сировина, односно услуга непосредно повезаних с тим добрима у Републици Србији од лица које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ-а

Обвезник ПДВ-а којем је извршен промет секундарних сировина, односно услуга непосредно повезаних с тим добрима у Републици Србији од лица које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ-а дужан је да води посебну евиденцију о том лицу и промету добара и услуга који му је то лице извршило, што је непромењена норма из члана 231. став 1. Правилника о ПДВ-у.

Сходно измењеном члану 231. став 2. Правилника о ПДВ-у, та евиденција садржи најмање следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме, адресу (место, улица и број, укључујући и општину) и ПИБ, односно ЈМБГ испоручиоца секундарних сировина, односно пружаоца услуга непосредно повезаних с тим добрима;
- 2) датум промета секундарних сировина, односно услуга непосредно повезаних с тим добрима;
- 3) износ извршеног промета без припадајућих обавеза, укључујући повећање односно смањење.

У односу на тренутно важеће одредбе извршено је додатно прецизирање у вези са подацима који се исказују у наведеној евиденцији, док сам обухват података није промењен.

3.2 Садржина посебне евиденције коју води обвезник ПДВ-а којем је извршен промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у Републици Србији од пољопривредника који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ-а

Обвезник ПДВ-а којем је извршен промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у Републици Србији од пољопривредника који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ-а дужан је да води посебну евиденцију о том пољопривреднику и промету добара и услуга који му је тај пољопривредник извршио, што је непромењена норма из члана 232. став 1. Правилника о ПДВ-у.

Сходно измењеном члану 232. став 2. Правилника о ПДВ-у, поменута евиденција садржи најмање следеће податке:

- 1) име и презиме, адресу (место, улица и број, укључујући и општину) и ЈМБГ пољопривредника;
- 2) датум промета пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга;
- 3) износ извршеног промета без припадајућих обавеза, укључујући повећање односно смањење;
- 4) датум плаћања и износ који се односи на плаћене пољопривредне и шумске производе, односно пољопривредне услуге, укључујући повећање односно смањење;
- 5) датум плаћања и износ ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику, укључујући повећање односно смањење.

У односу на тренутно важеће одредбе извршено је додатно прецизирање података који се исказују у тој евиденцији, док сам обухват података није промењен.

ПС

ИНГ-ПРО

Разлози услед којих долази до накнадног смањења накнаде/основице/аванса и обавезе за ПДВ

Уколико се након извршеног промета добара или услуга основица, односно накнада за извршени промет смањи, пореском дужнику дата је могућност да по том основу смањи обавезу за ПДВ, уз испуњење услова које прописује члан 21. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/2024... и 109/2025 – даље: Закон о ПДВ-у). С друге стране, у случају када се основица за обрачун ПДВ-а (а тиме и обрачунати ПДВ) накнадно смањи, обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга који је имао и користио право на одбитак претходног пореза по рачуну за набавку добара и/или услуга има обавезу да изврши исправку одбитка претходног пореза, и то искључиво на основу примљеног документа о смањењу. Аналогно томе поступа се и у ситуацији када након уплате аванса дође до његовог смањења.

Међутим, да би дошло до смањења основице и обрачуног ПДВ-а, накнада **суштински мора да буде смањена из неког разлога**. То значи да, ако само дође до промене у структури накнаде, па се смањи новчани износ накнаде зато што купац врши неку противчинидбу продавцу, не долази до смањења накнаде за извршени промет већ само до смањења новчаног дела накнаде. Исто тако, до смањења основице не долази уколико је основица (и обрачунати ПДВ) на рачуну исказана **погрешно** (у већем износу него што је требало), па такви пропусти не могу да се реше издавањем документа о смањењу већ сторнирањем неисправног рачуна и издавањем исправног (постоји један и једини изузетак од датог правила, који је појашњен у наставку текста).

Циљ овог чланка управо је да се прикажу разлози због којих долази до накнадног смањења основице, односно накнаде за извршени промет добара или услуга, као и смањења аванса. Издавању и садржини документа о смањењу (с посебним акцентом на исправном утврђивању датума смањења) посвећен је посебан чланак у овом броју часописа под називом „Издавање и садржина документа о

смањењу (са посебним акцентом на исправном утврђивању датума смањења)”.

За ближе прецизирање начина измене основице ставом 15. члана 21. Закона о ПДВ-у упућује се на одредбе Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/2021... и 71/2026 – даље: Правилник о ПДВ-у). Члановима 55. и 56. Правилника о ПДВ-у прецизирано је када нарочито долази до измене основице, односно када се сматра да НЕ долази до измене основице.

У складу с **чланом 55. став 1.** Правилника о ПДВ-у до смањења основице **нарочито долази** због (тачка 1) намерно је изостављена јер се једина односи на повећање основице):

- „2) накнадног попушта у цени за извршени промет добара или услуга;
- 3) враћања добара;
- 4) накнадног испуњавања услова за остваривање пореског ослобођења с правом на одбитак претходног пореза за промет из члана 24. став 1. т. 2), 3) и 4) Закона;
- 5) разлике између износа основице утврђеног проценom и износа основице у смислу члана 46. тог правилника;
- 6) разлике између тржишне вредности добара и услуга који се добијају на име накнаде за промет добара и услуга на дан тог промета и тржишне вредности тих добара и услуга на дан њихове испоруке у смислу члана 47. тог правилника;
- 7) измене по основу смањења или непостојања пореза по одбитку због накнадног стицања права на примену уговора о избегавању двоструког опорезивања важећег на дан настанка пореске обавезе за ПДВ, који је урачунат у основицу.”

У складу с чланом 56. Правилника о ПДВ-у до **измене основице нарочито НЕ долази**:

- 1)** у случају када је накнада за промет добара или услуга изражена у иностраној валути, а вредност динара у односу на страну валуту на дан настанка пореске обавезе, у складу са законом, разликује

на тај износ обрачуна ПДВ сходно одредби члана 21. став 10. Закона о ПДВ-у.

Према одредби члана 31. став 7. Закона о ПДВ-у, у случају смањења основице на основу записника о судском поравнању, обвезник ПДВ-а – прима-

лац добара и/или услуга има обавезу да исправи одбитак претходног пореза у складу са изменом основице. У описаном случају смањење претходног пореза врши се на основу овереног преписа записника о судском поравнању.

Редакција

Издавање и садржина документа о смањењу (с посебним акцентом на исправном утврђивању датума смањења)

Када се основица или аванс накнадно смањи, један од прописаних услова да би обвезник ПДВ-а, који је порески дужник за извршен промет добара и услуга, могао да смањи износ ПДВ-а јесте да на првом кораку изда документ о смањењу. О разлозима услед којих долази до накнадног смањења основице или аванса може се прочитати у посебном тексту у овом броју часописа под називом „Разлози услед којих долази до накнадног смањења накнаде/основице/аванса и обавезе за ПДВ”.

Исправност документа о смањењу од кључне је важности нарочито за издаваоца – пореског дужника јер његово право да умањи обавезу за ПДВ почива, између осталог, на обавези издавања документа о смањењу, који мора да буде издат у складу са Законом о ПДВ-у. Другим речима, да би испоручилац добара односно услуга услед накнадног смањења основице могао да смањи обавезу за ПДВ, документ о смањењу мора да буде сачињен у складу са Законом о ПДВ-у и Правилником о ПДВ-у, што значи да су сви обавезни елементи документа о смањењу исправно утврђени и исказани.

1 Обавеза издавања документа о смањењу

Последњим изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 109/2025 – даље: Закон о ПДВ-у), које се приме-

њују од пореског периода април 2026, односно април–јун 2026. године, прописана је обавеза издавања документа о смањењу у случају накнадног смањења основице, тј. да је обвезник ПДВ-а који је извршио промет добара и услуга, а порески је дужник за тај промет, дужан да изда документ о смањењу у описаном случају. Прописивање наведене обавезе јесте у директној вези с другачијим уређивањем обавезе исправке одбитка претходног пореза на страни примаоца добара и услуга.

Сходно члану 182. Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/2021... и 71/2026 – даље: Правилник о ПДВ-у), када се после извршеног промета добара и услуга смањи накнада за тај промет, односно када након наплате аванса дође до смањења аванса, обвезник ПДВ-а издаје документ о смањењу накнаде, односно основице. У складу с чланом 11. став 7. Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 47/2023... и 71/2026), документом о смањењу сматра се документ који се издаје по основу смањења накнаде, односно основице за извршени промет добара односно услуга, укључујући и документ који се издаје по основу смањења аванса, у складу са Законом о ПДВ-у.

Међутим, ниједним од наведених правилника није прописан рок у ком је потребно издати документ о смањењу.

писима о ПДВ-у, издавалац рачуна за промет за који је аванс наплаћен у целости не би имао обавезу да прибави обавештење примаоца о претходном порезу будући да се не врши корекција обрачуна тог ПДВ-а по том основу, нити је могуће кроз СЕФ послати обавештење о претходном порезу са исказаним износом од 0,00 динара у пољу за унос податка о износу ПДВ-а.

С друге стране, у случају сторнирања рачуна за промет којем је претходила делимична авансна уплата, у обавештењу о претходном порезу обвезник исказује ПДВ-а исказан у сторнираном рачуну за промет (односно део ПДВ-а који подлеже корекцији).

Када се обавештење сачињава у СЕФ-у, технички није могуће везати једно обавештење за већи број рачуна односно докумената. Из тога може да се закључи да је намера законодавца да свако обавештење конципира као појединачни документ/акт који се везује за један конкретан документ (или рачун). Стога, и када се обавештење сачињава ван СЕФ-а, препорука је да се поступи на исти начин, односно да се за сваки засебан документ о смањењу или за свако појединачно сторнирање рачуна сачини засебно обавештење примаоца о претходном порезу.

Прописима о ПДВ-у није прописана могућност сторнирања обавештења примаоца о претходном порезу, нити је то омогућено као опциона функционалност у корисничком интерфејсу СЕФ-а у складу с прописима о електронском фактурисању. То значи да, уколико се установи да обавештење примаоца о претходном порезу садржи грешку, не врши се поништавање послатог обавештења већ се креира и шаље ново обавештење (којем је додељен нови број) са исправним подацима. С тим у вези, од верзије 4.0.0 на корисничком интерфејсу приказује се информативно упозорење приликом

покушаја поновног слања обавештења за исти документ ради смањења могућности ненамерног дуплирања.

3 Када се обавештење о претходном порезу не доставља

Достављање обавештења примаоца о претходном порезу везано је искључиво за ситуације када постоји или је могло да постоји право на одбитак претходног пореза по основу исказаног ПДВ-а, или је то право неосновано коришћено или је могло да буде коришћено од стране другог обвезника ПДВ-а.

С друге стране, обавештење примаоца не доставља се, на пример, по основу:

- примљеног документа о смањењу за промет, односно за аванс који није предмет опорезивања ПДВ-ом;
- примљеног документа о смањењу за промет, односно за аванс за који је прописано пореско ослобођење у складу са Законом о ПДВ-у (без права на одбитак или с правом на одбитак уколико није било исказаног ПДВ-а);
- примљеног документа о смањењу за промет, односно за аванс за који је порески дужник прималац (нпр. за промет из области грађевинарства или за промет секундарних сировина у складу с прописима о ПДВ-у);
- сторнирања рачуна за промет, авансних рачуна и докумената о повећању у којима није исказан ПДВ (нпр. за промет из области грађевинарства или за промет секундарних сировина у складу с прописима о ПДВ-у);
- сторнирања документа о смањењу основице, односно документа о смањењу аванса;
- сторнирања интерних рачуна.

ПС

ИНГ-ПРО

Смањење интерно обрачунаог ПДВ-а услед накнадног смањења основице за промет (аванс) за који је порески дужник прималац добара, односно давалац аванса

У складу с чланом 21. став 6. Закона ПДВ-у, ако се основица за промет добара и услуга из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тог закона накнадно измени – смањи, обвезник ПДВ-а који је порески дужник за тај промет, а има право на одбитак претходног пореза, може да смањи износ обрачунаог ПДВ-а ако је:

- 1) сачинио интерни рачун у складу са Законом о ПДВ-у и Правилником о ПДВ-у;
- 2) исправио одбитак претходног пореза, уколико је обрачунати ПДВ користио као претходни порез.

До измене – смањења **основице** долази за порески период у ком је наступила измена сходно члану 21. став 11. Закона о ПДВ-у.

Што се тиче **смањења ПДВ-а**, у складу с чланом 21. став 12. Закона о ПДВ-у, измена обрачунаог ПДВ-а – смањење врши се за порески период ако су закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи након тог пореског периода испуњени услови за смањење у складу с наведеним законом.

Такође, према одредби члана 54. став 3. Правилника о ПДВ-у, смањење ПДВ-а обрачунаог за промет другог лица (интерно обрачунаог ПДВ-а) врши се за порески период ако су закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период, а најкасније 10. дана календарског месеца који следи након тог пореског периода испуњени услови за смањење у складу са Законом и наведеним правилником.

■ Према томе, како је један од услова за смањене обрачунаог ПДВ-а за промет за који је порески дужник прималац добара или услуга – да је сачињен интерни рачун по основу смањења у складу са Законом о ПДВ-у и Правилником о ПДВ-у, што

значи да је евидентирана Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун са основом смањења, да би обвезник остварио право да смањи обрачунати ПДВ за порески период у ком је смањена основица, треба да евидентира Појединачну евиденцију ПДВ – интерни рачун:

- закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве за тај порески период (ако ПДВ пријаву подноси закључно са 10. у месецу), односно
- најкасније 10. дана календарског месеца који следи након тог пореског периода (ако пореску пријаву подноси почев од 11. у месецу).

Ако обвезник Појединачну евиденцију ПДВ-а – интерни рачун по основу смањења евидентира 11. или 12. у месецу, право на смањење обрачунаог ПДВ-а може да оствари за порески период у ком је евидентирао поменућу евиденцију.

Други услов који мора да буде испуњен за смањење интерно обрачунаог ПДВ-а услед накнадног смањења накнаде јесте да је обвезник исправио (смањено) претходни порез који је интерно обрачунао по основу примљеног промета, односно датог аванса. Порески период за који се врши исправка одбитка (смањење) претходног пореза другачије је одређен у односу на порески период у којем има право да смањи интерно обрачунати ПДВ.

Наиме, чланом 31. став 3. Закона о ПДВ-у прописано је да исправку одбитка претходног пореза врши и прималац добара и услуга који је порески дужник у складу с тим законом. Сходно члану 149. став 3. Правилника о ПДВ-у, исправку – смањење одбитка претходног пореза због измене – смањења основице врши и прималац добара и услуга, односно давалац аванса који је порески дужник у складу са Законом о ПДВ-у, независно од тога да ли поседује документ о смањењу или други документ

може да смањи тек за порески период септембар. С тим у вези у Збирној евиденцији ПДВ-а за август обвезник евидентира само смањење основице (у делу „Повећање/смањење основице, односно ПДВ – порески дужник прималац”, део за смањење основице по одговарајућој стопи ПДВ-а), док смањење ПДВ-а евидентира у Збирној евиденцији за септембар. Такође, у обрасцу ПОПДВ за порески период август исказује само смањење основице (у делу 8д.5 или 8г.4, у зависности од тога да ли је реч о смањењу основице за промет извршен од стране другог обвезника ПДВ-а или од страног лица), док смањење обрачунаог ПДВ-а исказује у пољу 3а.5 обрасца ПОПДВ за порески период септембар. Уз све то, потребно је водити рачуна о томе да смањење обрачунаог ПДВ-а у пољу 3а.5 обрасца ПОПДВ за порески период септембра не доведе до (неоснованог) смањења претходног пореза за септембар (будући да је претходни порез већ смањен за порески период август).

2) Смањење претходног пореза: С обзиром на то да је до смањења основице за промет за који је порески дужник прималац дошло у пореском периоду август, обвезник има обавезу да **смањи претходни порез за порески период август** (независно од тога да ли је испунио услове да за тај порески период смањи обрачунати ПДВ). Будући да је Појединачна евиденција ПДВ-а – интерни рачун по основу смањења у конкретном случају стекла статус „евидентирано” 12. септембра, смањење основице биће аутоматски евидентирано у ЕПП за септембар (у пољу 2.4.1 ако је реч о смањењу за промет страног лица, односно 2.4.2 ако је реч о смањењу за промет домаћег обвезника ПДВ-а). Међутим, како је обвезник ПДВ-а у обавези да претходни порез смањи за порески период август (јер је у августу дошло до смањења основице), треба да евидентира смањење ПДВ-а у ЕПП за август (што може да уради коришћењем те евиденције у складу с чланом 28г Пра-

вилника о електронском фактурисању). Податак о смањењу претходног пореза, према нашем мишљењу, може да се исказе или у пољу 2.4.4 или у пољу 5.2.7 ЕПП за август. По основу смањења накнаде за промет смањење претходног пореза обвезник исказује у пољу 8е.2 обрасца ПОПДВ. Подаци у пољу 8е.2 обрасца ПОПДВ могу да буду с предзнаком „минус”. С друге стране, у случају смањења аванса, смањење претходног пореза исказује се у пољу 8е.4 сходно тренутно важећим одредбама члана 250. став 1. тачка 4) Правилника о ПДВ-у.

Из свега наведеног јасно се намеће закључак да интерне рачуне (Појединачну евиденцију ПДВ-а – интерни рачун) обвезници треба да сачињавају (евидентирају) закључно са даном који претходи дану подношења ПДВ пријаве за порески период, а најкасније закључно с 10. у месецу који следи након пореског периода, како би избегли такве ситуације, и то не само приликом смањења основице него и у другим случајевима (за промет, аванс и повећање), јер је нпр. услов за одбитак интерно обрачунаог ПДВ-а да је интерни рачун сачињен закључно са даном који претходи дану подношења пореске пријаве ПДВ-а, односно најкасније закључно с 10. у месецу који следи након пореског периода. Иако је рок за сачињавање (евидентирање) Појединачне евиденције ПДВ-а – интерни рачун 12. у месецу који следи након пореског периода, сачињавање (евидентирање) те евиденције 11. или 12. у месецу значи само да обвезник није у прекршају по закону којим се уређује електронско фактурисање, али са становишта примене прописа о ПДВ-у и евидентирања ПДВ-а и претходног пореза у СЕФ-у, такво поступање може да изазове „проблеме” обвезницима у смислу да обавезу за ПДВ морају да плате у једном пореском периоду, па да претходни порез користе у наредном.

ИНГ-ПРО

Утврђивање основице за ПДВ у условима уговорене валутне клаузуле и пореско-рачуноводствени третман ефеката валутне клаузуле

Законом о девизном пословању валутна клаузула дефинисана је као уговарање вредности обавезе у девизама (валута обавезе) у Републици, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима обављају у динарима (валута исплате). Сходно члану 34. став 8. Закона о девизном пословању дозвољено је уговарање у девизама у Републици, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима обављају у динарима.

Закон о облигационим односима такође познаје појам валутне клаузуле. Чланом 395. прописано је да, ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење може да се захтева у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Из Пресуде Апелационог суда у Београду Гж. 679/25 од 27. 2. 2025. године:

Ценећи да Народна банка Србије као централна финансијска институција ради улажања на међу-девизном тржишћу на дневном нивоу утврђује и објављује званичан средњи курс на сваку страну валуту, па и евро, у циљу извршења обавеза које њене девизне износ и динарски износ, динарска променљивост се има обрачунавати применом средњег курса НБС, с обзиром на то да странке нису уговориле другачији начин обрачуна динарске променљивости.

У складу с чланом 41. став 2. Закона о девизном пословању за потребе књиговодства и статистике примењује се званични средњи курс динара. Дакле, у случају **када је накнада изражена, а и плаћа се у страниј валути**, није спорно да се за потребе рачуноводственог обухватања и утврђивања пореске основице увек примењује средњи курс НБС.

У складу с чланом 22. став 1. Закона о ПДВ-у, ако је накнада за промет добара и услуга изражена у страниј валути, за обрачун те вредности у домаћој валути примењује се средњи курс централне

банке, **односно уговорени курс који важи на дан настанка пореске обавезе**. Из тога следи да, у случају примене валутне клаузуле – када је накнада изражена у страниј валути, а плаћа се у динарима – динарски износ накнаде утврђује се применом курса који је уговорен.

Дакле, Закон о ПДВ-у даје прецизне смернице у вези са утврђивањем основице за обрачун ПДВ-а, а циљ овог чланка првенствено је да:

- одговори на питање да ли се промена девизног курса у условима уговорене валутне клаузуле сматра изменом основице за ПДВ;
- укаже на специфичност утврђивања основице за ПДВ у ситуацијама када је промету добара или услуга претходила авансна уплата;
- појасни утврђивање девизног курса у случају накнадне измене (повећања или смањења) основице за извршени промет (односно смањења плаћеног аванса).

У чланку је појашњен и обрачун затезне камате у условима уговорене валутне клаузуле, као и промена курса у условима пребијања међусобних потраживања и обавеза.

Обвезници који у пословним књигама на дан биланса стања имају потраживања и обавезе са уговореном валутном клаузулом, имају обавезу да изврше курсирање истих на тај дан и утврђени ефекат валутне клаузуле искажу у Билансу успеха.

За потребе исказивања ефеката валутне клаузуле Контним оквиром прописани су рачуни:

- 564 – *Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према третирању лица)*, на ком се исказују негативни ефекти проистекли из заштите потраживања, пласмана и обавеза валутном клаузулом, осим расхода по основу ефеката валутне клаузуле из односа према матичном, зависним и осталим повезаним лицима;

професионалне болести износи 4% односно 2% за здравствено осигурање, **с тим што је основица на коју се плаћају најнижа месечна основица доприноса** (51.297 динара).

Чланом 6. ЗДО прописано је да учење кроз рад износи 60% од укупног броја часова предвиђених планом и програмом наставе и учења, односно најдуже осам сати дневно, односно највише 24 сата недељно, па уколико ученици не обављају учење кроз рад цео календарски месец, обрачун и плаћање доприноса за случај повреде на раду врши се на сразмерни износ најниже месечне основице доприноса, сходно Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 109/25).

Према одредбама члана 6. ЗДМС, када је реч о дуалном моделу студија, однос обима часова активне наставе која се изводи на високошколској установи и учења кроз рад код послодавца утврђује се студијским програмом, с тим што активна настава (предавања, вежбе и други облици активне наставе) мора да буде заступљена најмање са 450 часова годишње просечно на нивоу целог студијског програма, а учење кроз рад са најмање 450 часова годишње просечно на нивоу целог студијског програма.

Уколико ученик обавља учење кроз рад код више послодаваца, сваки од послодаваца дужан је да обрачуна доприносе за пензијско и здравствено осигурање на сразмеран износ најниже месечне основице.

Пореску пријаву ППП ПД послодавац подноси електронским путем, преко портала е-Порези, при чему у поље 3.6. „Шифра врсте прихода” уноси 1 05 620 00 0.

Према члану 44. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС” бр. 89/20), обрачунате доприносе за случај повреде на раду и професионалне болести треба евидентирати на терет рачуна 556 – *Трошкови доприноса*, а у корист рачуна 489 – *Остале обавезе за порезе, доприносе и друге даждине*. Уплата доприноса књижи се ставом 489/241.

Накнада за учење кроз рад коју ученицима и студентима исплаћује послодавац књижи се на терет рачуна 525 – *Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уједина*, а у корист рачуна 465 – *Обавезе према физичким лицима за накнаде по ујединама*. Исплата накнаде ученику односно студенту књижи се ставом 465/241.

Жељко Албанезе

Попуњавање и подношење појединачне пореске пријаве на обрасцу ППП-ПД – карактеристични примери из праксе

1 Основни елементи пореске пријаве ППП-ПД

Правилником о пореској пријави за порез по одбитку („Сл. гласник РС” бр. 74/2013, 118/2013, 66/2014, 71/2014, 14/2016, 21/2017, 20/2018, 104/2018, 96/2019 и 132/2021 – даље: Правилник) прописани су начин и поступак подношења и евидентирања, као и садржина пореске пријаве за

порез и доприносе који се плаћају по одбитку за исплате прихода физичким лицима (даље: порез по одбитку), која се подноси на обрасцу ППП-ПД – *Појединачна пореска пријава о обрачунајим порезима и доприносима*, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део. Појединачна пореска пријава подноси се пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку – искључиво у електронском облику.

Донета је одлука о минималној цени рада за период јануар–децембар 2027. године

Према одредбама члана 112. Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2015, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – др. пропис – даље: Закон), минимална цена рада утврђује се одлуком Социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (даље: Социјално-економски савет). При утврђивању минималне цене рада полази се нарочито од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице, изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, затим од кретања стопе запослености на тржишту рада и стопе раста бруто домаћег производа, као и од кретања потрошачких цена, продуктивности и просечне зараде у Републици. Минимална цена рада утврђује се по радном часу без пореза и доприноса за календарску годину најкасније до 15. септембра текуће године, а примењује се од 1. јануара наредне године. Минимална цена рада не може да се утврди у нижем износу од минималне цене рада утврђене за претходну годину.

Сагласно Одлуци о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2027. године („Сл. гласник РС” 75/2026 – даље: Одлука), минимална цена рада без пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за период јануар–децембар 2027. године износи 405,00 динара („нето”) по радном часу.

Дакле, у складу са Одлуком минимална цена рада у 2027. години износиће 405,00 динара нето по радном сату, што представља повећање минимал-

не цене рада од 34,00 динара по радном сату (405,00 - 371,00 динара), односно повећање од 9,16% у односу на минималну цену рада у 2026. години.

Напомињемо да се садашња минимална цена рада од 371,00 динар по радном сату примењује на **све исплате** минималне зараде **закључно са 31. 12. 2026. године**, док ће се нови износ минималне зараде од 405,00 динара нето по радном сату, примењивати на **све исплате** минималне зараде које се буду вршиле **почев од 1. 1. 2027. године**, без обзира на месец за који се врши исплата.

Месец у 2027. години	Број сати	Нето минимална зарада
Јануар	168	68.040,00
Фебруар	160	64.800,00
Март	184	74.520,00
Април	176	71.280,00
Мај	168	68.040,00
Јун	176	71.280,00
Јул	176	71.280,00
Август	176	71.280,00
Септембар	176	71.280,00
Октобар	168	68.040,00
Новембар	176	71.280,00
Децембар	184	74.520,00

ИНГ-ПРО

Календар пореских и других обавеза за септембар 2026. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе (ПП ОА) и плаћање акцизе	16. 8 – 31. 8. 2026. 1. 9 – 15. 9. 2026.	15. 9. 2026. 30. 9. 2026.	Обрачун акцизе саставља се у роковима за плаћање акцизе, и то: 1) најкасније последњег радног дана у месецу за износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу; 2) најкасније 15. дана по истеку месеца за износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 8 – 31. 8. 2026.	најраније 20. 9. 2026.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 8 – 31. 8. 2026.	најраније 20. 9. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 8 – 31. 8. 2026.	најраније 20. 9. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Подношење пореске пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и/или компримовани природни гас за погон превозних средстава (ПП ОАЕЛКПГ)	1. 8 – 31. 8. 2026.	15. 9. 2026.	Пореска пријава подноси се најкасније у року од 15 дана по истеку обрачунског периода у коме је извршено читавање електричне енергије, односно по истеку обрачунског периода у коме је извршено компримовање природног гаса, промет компримованог природног гаса или утрошен компримовани природни гас за погон сопствених превозних средстава.

Закон о ревизији			
Опис	Период	Рок	Основ
Закључивање уговора о обављању законске ревизије финансијских извештаја за 2026. годину		30. 9. 2026	Обвезници законске ревизије имају рок за закључење уговора о обављању законске ревизије финансијских извештаја за 2026. годину у складу са чланом 32. Закона

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 8 – 31. 8. 2026.	15. 9. 2026.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 8 – 31. 8. 2026.	30. 9. 2026.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 8 – 31. 8. 2026.	15. 9. 2026.	На основу решења Пореске управе, односно на основу пореске пријаве за месечну аконтацију доприноса

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016; ауџенџично шумаћење – 95/2018) урочиано је да, ако уоследњи дан рока уада на дан када ордан не ради, рок истаиче када урочиекне урви наредни радни дан.

ИНГ-ПРО

Актуелни статистички подаци на дан 25. 8. 2026. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2026.	163.385,00	118.429,00
Фебруар 2026. године	24. 4. 2026.	160.067,00	116.127,00
Март 2026. године	25. 5. 2026.	167.263,00	121.650,00
Април 2026. године	25. 6. 2026.	168.000,00	121.805,00
Мај 2026. године	24. 7. 2026.	163.470,00	118.398,00
Јун 2026. године	25. 8. 2026.	166.123,00	120.401,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2026. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **51.297,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **732.820,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	176	371,00	65.296,00
Фебруар	160	371,00	59.360,00
Март	176	371,00	65.296,00
Април	176	371,00	65.296,00
Мај	168	371,00	62.328,00
Јун	176	371,00	65.296,00
Јул	184	371,00	68.264,00
Август	168	371,00	62.328,00
Септембар	176	371,00	65.296,00
Октобар	176	371,00	65.296,00
Новембар	168	371,00	62.328,00
Децембар	184	371,00	68.264,00

У претходној табели нису дати износи бруто минималне зараде зато што су послодавци, који исплаћују минималну зараду, обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за минули рад, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.), па се бруто износ зараде утврђује након додавања ових увећања на нето минималну зараду.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а **најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец у 2026. години	Износ учешћа
Јануар	77.386,00
Фебруар	84.960,50
Март	81.692,50
Април	80.033,50
Мај	83.631,50
Јун	84.004,00
Јул	81.735,00
Август	83.061,50

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2026. године до 31. јануара 2027. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 57.827 динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.457 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.912 динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 101.194 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец април 2026. године објављена је 25. 8. 2026. и износи 166.123 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.677 динара нето. На износ до 8.677 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 147.757 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 19.209 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко непорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.NET
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА